14/06/2019

Η Ι. Μ. Αγ. Συμεών Μεσολογγίου και οι Πανηγυριστές Αη Συμιώτες

/ Ιερές Μονές

Το Μοναστήρι του Αη Συμιού είναι κτισμένο στις πλαγιές του δασωμένου Αράκυνθου, μεταξύ των Αρχαίων Πόλεων Πλευρώνας, Αλύγκιρνας και Καλυδώνας, κοντά στο χωριό του Αγίου Θωμά – Μεσολογγίου. Η απόσταση από το Μεσολόγγι είναι 9 χιλιόμετρα, ενώ από την διασταύρωση της Εθνικής Οδού Αντιρρίου – Μεσολογγίου 4 χιλιόμετρα.

Είναι Αγιορείτικου ρυθμού˙ άρχισε να χτίζεται το 1740 μ.Χ. από τον Ηγούμενο Αρχιμανδρίτη Ταράσιο Τσούμαρη και από τότε έγινε η πνευματική εστία της περιοχής. Μεσολογγίτες, Καπεταναίοι και Αρματωλοί του Ζυγού, υλοτόμοι, βοσκοί και άλλοι πιστοί πήγαιναν και πηγαίνουν στο Μοναστήρι για να ανάψουν ένα κεράκι και να προσευχηθούν.

Ο Ηγούμενος Τσούμαρης, θέλησε να γιορτάζεται ο γέροντας Συμεών, ο οποίος έλαβε τη χάρη του Πανάγαθου Θεού να πάρει πρώτος στην αγκαλιά του τον Κύριο Ιησού Χριστό μας πριν από την βάπτισή του. Αυτό βλέπουμε και στην εικόνα στο Προσκυνητάρι, όπου η Θεοτόκος παραδίδει το Θείο Βρέφος στην αγκαλιά του Θεοδόχου Συμεών μπροστά στα βλέμματα του Ιωσήφ και της Άννης.

Σεβαστό πρόσωπο, ο Γέροντας Συμεών, απλός, δίκαιος, ευλαβής και άγνωστος στον κόσμο, περίμενε με ζωηρό πάθος την έλευση του Μεσσία, μεγάλη του επιθυμία ήταν να δει τον Κύριό μας.

Ο Άγιος Συμεών κρατά στην αγκαλιά του τον νεογέννητο Χριστό

Ο μεγάλος του πόθος εκπληρώθηκε όταν δέχτηκε από την Παναγία μας στην γεροντική του ηλικία, να πάρει στην αγκαλιά του βρέφος τον Ιησού Χριστό μας. Ενώπιον του μικρού Ιησού, ο Άγιος Συμεών είπε την ευχή: *«Νυν απολύεις τον δούλον σου, Δέσποτα κατά το ρήμα σου εν ειρήνη,ότι είδον οι οφθαλμοί μου το σωτήριόν σου,ό ητοίμασας κατά το πρόσωπο πάντων των λαών, φως εις αποκάλυψιν Εθνών και Δόξαν λαού σου Ισραήλ»,* και σε μετάφραση: «Κύριε, μπορείς ν' αφήσεις τον δούλο σου να πεθάνει ειρηνικά, όπως του υποσχέθηκες, γιατί τα μάτια μου είδαν τον Σωτήρα που ετοίμασες για όλους τους λαούς».

Ο Άγιος Συμεών, ο Θεοδόχος, παρέδωσε το πνεύμα του ειρηνικά και ευχαριστημένος. Ο Αη Συμιός είναι ένας τόπος ευλογημένος, με απόλυτη ηρεμία. Εδώ, ο κάθε Χριστιανός παίρνει Πνευματική τροφή και ψυχική ανανέωση. Είναι ένας τόπος φορτωμένος με μνήμες Ιστορικές και με Αγώνες Πνευματικούς.

Ο Ανδρέας Καρκαβίτσας γράφει: *«Εις τα δεξιά της Μονής και προς την είσοδον της αυλής είναι ένα πηγαδάκι παλαιόν, ίσως εκείνο εις τον οποίον ήρχοντο τα κλεφτόπουλα και έπιναν νεράκι».* Αλλά και ο Μεσολογγίτης Εθνικός μας ποιητής, Κωστής Παλαμάς, όπως και άλλοι ποιητές και λογοτέχνες, ύμνησαν το ιστορικό αυτό «κάστρο» της Ελληνικής Ορθόδοξης Εκκλησίας μας, που έγινε ξακουστό μετά την ανυπέρβλητη θυσία «τη νύχτα του χαλασμού», τη νύχτα της Ηρωικής Εξόδου του Μεσολογγίου.

Στην Ιερά Μονή του Αγίου Συμεών, στο πέρασμα των αιώνων, καταξιώθηκαν Ηρωικές μορφές Μοναχών. Ήταν το καταφύγιο των διωγμένων Χριστιανών, οι οποίοι φύλαξαν τους θησαυρούς της φυλής μας, την Πίστη μας, έγιναν οι φωτοδότες του γένους, στη σκοτεινή νύχτα της σκλαβιάς.

Η επιβλητικότητα του τοπίου σε κάνει να αντικρίζεις τον Ιερό χώρο του Μοναστηριού με συναίσθημα ευθύνης και γι΄ αυτό αιώνες τώρα δεν χάθηκε η Πνευματική του φυσιογνωμία.

Ο Ιερός αυτός τόπος εκπέμπει ζεστασιά και ταπεινότητα στους επισκέπτες – προσκυνητές που κάθε Κυριακή και τις μεγάλες γιορτές της Χριστιανοσύνης με ευλάβεια και κατάνυξη παρακολουθούν τη Θεία Λειτουργία.

Το Μοναστήρι κάηκε στα χρόνια της Επανάστασης από τους κατακτητές Κιουταχή και Ιμπραήμ Πασά. Δέκα χρόνια αργότερα, το 1836, ανοικοδόμησε ο Αρχιμανδρίτης Ιωαννίκιος Αγγελάτος. Ο μεγάλος Σταυρός που στήθηκε από τον Αείμνηστο Δήμαρχο Μεσολογγίου Χρήστο Ευαγγελάτο, πλησίον της Ιεράς Μονής, θυμίζει στους επερχόμενους την ανυπέρβλητη θυσία των Εξοδιτών.

Μετά τη Θεία Λειτουργία, της εορτής του Αγίου Πνεύματος, τελείται επιμνημόσυνη δέηση και κατάθεση στεφάνων από τις τοπικές Αρχές και τους Πανηγυριστές στη μνήμη των Αγωνιστών στο Μέγα Σταυρό. Το μέρος αυτό από την εποχή εκείνη ονομάζεται «χαράδρα των ψυχών», γιατί σ΄ αυτό το σημείο γράφτηκε ο τραγικός επίλογος της Εξόδου. Παλαιότερα, στη τοποθεσία αυτή γινόταν αναπαράσταση της μάχης μεταξύ των Εξοδιτών και του Τουρκικού στρατού.

Η Ιερά Μονή του Αη – Συμιού τελευταία ανακαινίστηκε από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Αιτωλίας και Ακαρνανίας μακαριστό Θεόκλητο, ο οποίος έφτιαξε το Ηγουμενείο με τα κελιά των Μοναχών, το Αρχονταρίκι και άλλους χώρους, έτσι ώστε ο επισκέπτης να αισθανθεί ψυχική ευφορία.

Στον σύγχρονο πλέον Αη-Συμιό η Αδελφότητα των Μοναχών βρίσκεται συνεχώς σε κατάσταση Πνευματικού αγώνα. Σήμερα, η φήμη του Αη –Συμιού διδάσκει ακριβώς τον αγώνα στα χρόνια της σκλαβωμένης Ελλάδας, όταν το Μοναστήρι λειτουργούσε ως Σχολείο. Λέγεται ότι πέρασαν από αυτό ο Παναγιώτης Παλαμάς, ο Άγιός μας, Κοσμάς ο Αιτωλός και άλλοι μεγάλοι Δάσκαλοι του Γένους.

Στο Μοναστήρι ήρθαν οι Εξοδίτες που σώθηκαν τη νύχτα του Λαζάρου προς την Κυριακή των Βαΐων, 10 Απριλίου του 1826, κουρασμένοι, διψασμένοι, πεινασμένοι. Παρά την ψυχική και σωματική ταλαιπωρία, η αντρειοσύνη και η λεβεντιά τους έμειναν αλησμόνητες, όπως άλλωστε και το όραμα της τελικής νίκης.

Εδώ βρήκαν καταφύγιο, εδώ βρήκαν την αγάπη της Εκκλησίας μας, εδώ η ψυχή του Εξωδίτη τραγούδησε το, *«Παιδιά μ' να νταγιαντίσουμε στον Πλάτανο να πάμε να μετρηθούμε μια φορά να ιδούμε ποιοι μας λείπουν»,* όπως λέει ο Δημήτρης Μακρής, ο μεγάλος Ήρωας του Ζυγού.

Το Μοναστήρι έχει κηρυχθεί Ιστορικό διατηρητέο μνημείο. Είναι τόπος ευλογημένος, εκεί υπάρχει η απόλυτη πνευματική και ψυχική ηρεμία για κάθε Χριστιανό.

Σήμερα, η Καθηγουμένη της Ιεράς Μονής του Αγίου Συμεών, Βερονίκη και η Μοναχή Θεοκλήτη, επιτελούν σπουδαίο έργο φροντίζοντας για την ευπρέπεια και την τάξη του Μοναστηριού, δίνοντας άριστες εντυπώσεις και μεγάλη πνευματική ωφέλεια στους πιστούς προσκυνητές που πηγαίνουν κάθε ημέρα και ειδικότερα τις Κυριακές και τις μεγάλες γιορτές που τελείται η Θεία Λειτουργία.

Από τις 18 Ιανουαρίου 1975, το Μοναστήρι πλαισιώθηκε από Μοναχές και όπως λέει η Ηγουμένη Βερονίκη, *«... Η ευλογία του Προστάτη μας Αγίου Συμεών του Θεοδόχου μας δόθηκε πλούσια και εγκαταβιώσαμε στην υπηρεσία του... Το Μοναστήρι είναι η ιστορία μας, είναι η ζωή μας, είναι ένας τόπος Ιερός και*

Ευλογημένος... Σ' αυτόν τον τόπο η Εκκλησία μας δοξάζεται, η Πατρίδα μας λαμπρύνεται...».

Η Ηγουμένη της Ιεράς Μονής, Βερονίκη, στο Ιερό Αναλόγιο

Ο Άγιος Συμεών ο Θεοδόχος, γιορτάζεται στις 2 και 3 Φεβρουαρίου και την Κυριακή του Αγίου Πνεύματος. Οι Μεσολογγίτες – πανηγυριστές, στη μνήμη των πεσόντων Εξοδιτών, συγκεντρώνονται την γιορτή της Υπαπαντής, 2 και 3 Φεβρουαρίου, οπότε έχουμε τον χειμωνιάτικο Αη Συμιό, καθώς και το τριήμερο του Αγίου Πνεύματος, που είναι ο καλοκαιρινός Αη Συμιός. Οι Εορταστικές εκδηλώσεις κορυφώνονται, σύμφωνα με το πρόγραμμα του Δήμου Μεσολογγίου και των Συλλόγων, με το «απόλυτο ξεφάντωμα» από όλες τις παρέες των Πανηγυριστών.

Οι πανηγυριστές, αρματωμένοι και καβαλαραίοι, συγκεντρώνονται κατά παρέες με ολιγομελή λαϊκή ορχήστρα από τσιγγάνους με πίπιζες και νταούλια και αρχίζουν το γλέντι. Όλοι τους φημίζονται για τις χορευτικές τους θεαματικές αναπαραστάσεις, όπως ο χορός του πεθαμένου, το τσάμικο, το χελάκι και άλλους αυτοσχέδιους χορούς. Τη φορεσιά των αρματωμένων αποτελούν το πουκάμισο, ο ντουλαμάς, ο σκούφος, τα τσαρούχια, το φυσεκλίκι, οι παλάσκες και άλλα παρελκόμενα ώστε να συμπληρώνεται η όμορφη αρματωσιά.

Το Μεσολόγγι και η γύρω περιοχή, τις ημέρες αυτές έχει πανηγυρικό χαρακτήρα.

Το απόγευμα της εορτής οι πανηγυριστές συγκεντρώνονται στον Μητροπολιτικό Ιερό Ναό του Αγίου Σπυρίδωνα, όπου προσκυνούν, παίρνουν τη σημαία του Συλλόγου και κατευθύνονται προς τον Κήπο των Ηρώων όπου ψάλλεται, επιμνημόσυνη δέηση. Στη συνέχεια, όλες οι παρέες πηγαίνουν στο Μοναστήρι τ' Αη Συμιού. Εκεί όλη τη νύχτα οι πανηγυριστές τρώνε, πίνουν και χορεύουν.

Το πρωί της επόμενης ημέρας, παρακολουθούν την Θεία Λειτουργία στο Μοναστήρι και στο τέλος, οι Αρχές του τόπου και οι πανηγυριστές, πηγαίνουν στον τόπο του μαρτυρίου των Εξοδιτών για το μνημόσυνο και την κατάθεση στεφάνων. Στον τόπο αυτό υπάρχει μεγάλος Σταυρός που κατασκευάστηκε από τον αείμνηστο Χρήστο Ευαγγελάτο, Δήμαρχο Μεσολογγίου. Αργά το απόγευμα, όλοι οι αρματωμένοι γυρίζουν στην Πόλη όπου συνεχίζουν το γλέντι.

Το πανηγύρι του 'Αη Συμιού, χειμώνα και καλοκαίρι, οι Μεσολογγίτες το αγάπησαν και το ζουν έντονα κάθε χρόνο. Μόνο μια χρονιά ακυρώθηκε κατά την οποία το Μεσολόγγι πενθούσε το θάνατο του Μεσολογγίτη Πρωθυπουργού Επαμεινώνδα Δεληγιώργη, το 1879.

Ο δρόμος των Εξοδιτών προς τον Αη Συμιό και η «Χαράδρα των Ψυχών»

Το Μοναστήρι ήταν ορμητήριο και καταφύγιο των κατατρεγμένων στα χρόνια της σκλαβιάς και της αντίστασης. Ο Ανδρέας Καρκαβίτσας γράφει: «Ούτω κατά τα πολυστένακτα έτη τη δουλείας ο ιερός λόφος εκείνος κατήντα το εντευκτήριον και των τριών μερίδων του έθνους των κληρικών , των αρματολών και των ραγιάδων , όπου συνηυθύμουν και ηδελφούντο και ωνειροπόλουν την ελευθερίν της πατρίδος μακράν της θέας του βάρβαρου δυνάστου … οι καταδιωκόμεμοι κλέφτες του Ζυγού κατέβαιναν απ'το βουνό στο Μοναστήρι όπου με παπά από το Μεσολόγγι ελειτουργούντο και πανηγύριζαν μαζί με τους χωριάτες της περιοχής»

Ο Μέγας Σταυρός στη θέση «Χαράδρα των Ψυχών»

Οι Εξοδίτες, σε κακή κατάσταση από τις κακουχίες και την πείνα, πήραν το δρόμο προς το Μοναστήρι του Αη Συμιού όπου είχε οριστεί ως τόπος αντάμωσης με τους Καπεταναίους του Ζυγού για να λάβουν και τη σχετική βοήθεια. Όμως, αντί βοήθειας έπεσαν σε ενέδρα από δύο χιλιάδες (2000) Τουρκαλβανούς, αφού το σχέδιό τους είχε προδοθεί. Στη μάχη αυτή, που ήταν σώμα με σώμα, σκοτώθηκαν οι περισσότεροι και όσοι γλίτωσαν τράβηξαν προς το Ζυγό με τους εχθρούς πίσω τους να τους καταδιώκουν.

Το μέρος αυτό, από την εποχή εκείνη, ονομάζεται «Χαράδρα των Ψυχών», γιατί σ΄ αυτό το σημείο γράφτηκε ο τραγικός επίλογος των Εξοδιτών. Παλαιότερα, στην τοποθεσία αυτή γινόταν αναπαράσταση της μάχης μεταξύ των Εξοδιτών και του Τουρκικού στρατού.

Ο Στασινόπουλος για τη μάχη αυτή μας γράφει: «...Φθάσαντες δε εις Άγιο Συμεών, ηύραν εν δυνατόν σώμα Αλβανών, το οποίον προσεπάθει να τους κόψη την διάβασιν αλλά δεν ηδυνήθη να εμποδίση την ορμήν των. Εκεί εφονεύθησαν ή επιάσθησαν υπέρ τους διακόσιους (200) εκ των ημετέρων, έως ότου έφθασεν εις το ήμισυ διάστημα των κορυφών του όρους...».

Στις 15 Ιανουαρίου 1998 η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος, με απόφασή της, ανακήρυξε τους αγωνιστές αυτούς της Εξόδου, Νεομάρτυρες. Οι Πανηγυριστές Αη Συμιώτες, το έτος 1937 επί Δημαρχίας Χρήστου Γ. Ευαγγελάτου, με δικά τους έξοδα και προσωπική εργασία στο μικρό αυτό λόφο, θέση «Χαράδρα των Ψυχών», τοποθέτησαν τεράστιο τσιμεντένιο Σταυρό στη μνήμη αυτών των Νεομαρτύρων.

Η μαρμάρινη πλάκα στη βάση του Σταυρού

Με αφορμή αυτό το γεγονός, οργανώνεται κάθε χρόνο γιορτή με ιδιαίτερη τελετουργία. Μετά τη Θεία Λειτουργία, της εορτής του Αγίου Πνεύματος, τελείται επιμνημόσυνη δέηση και κατάθεση στεφάνων από τις τοπικές Αρχές και τους Πανηγυριστές στη μνήμη των Αγωνιστών στο Μεγάλο Σταυρό.

Με αφορμή την ύψωση του Σταυρού, στη μνήμη των Νεομαρτύρων αγωνιστών της Ελευθερίας στο Μεσολόγγι, να τονίσουμε τη σημασία που έχει ο Σταυρός και να αναφερθούμε στους τρείς Σταυρούς του Γολγοθά και να επισημάνουμε ότι ο ένας Σταυρός οδήγησε στην απώλεια, ο άλλος στην Σωτηρία του εαυτού του και ο τρίτος ο οποίος μας σώζει, μας φυλάττει, μας φωτίζει, μας αγιάζει και μας οδηγεί στη Σωτηρία μας, στη Σωτηρία όλου του Ορθόδοξου λαού, είναι το όπλο κατά της αμαρτίας.

Το πανηγύρι του Αη Συμιού

Το πανηγύρι του Αη Συμιού άρχισε το έτος 1836, ήταν η χρονιά που ολοκληρώθηκε η αποκατάσταση του Μοναστηριού από την καταστροφική μανία του Ιμπραήμ που έγινε το 1826. Το πανηγύρι, χειμώνα και καλοκαίρι, οι Μεσολογγίτες το αγάπησαν και το ζουν έντονα κάθε χρόνο. Μόνο μια χρονιά ακυρώθηκε κατά την οποία το Μεσολόγγι πενθούσε το θάνατο του Μεσολογγίτη Πρωθυπουργού Επαμεινώνδα Δεληγιώργη, το 1879.

Αρματωμένοι Πανηγυριστές με την Αη Συμιώτικη φορεσιά τους, έτος 1935

Οι Μεσολογγίτες, με σεβασμό και θρησκευτική ευλάβεια τιμούν τη μνήμη του Αγίου Συμεών. Ο Άγιος Συμεών ο Θεοδόχος, γιορτάζεται στις 2 και 3 Φεβρουαρίου, την Κυριακή της Πεντηκοστής και Δευτέρα του Αγίου Πνεύματος. Το Μοναστήρι του Αη Συμιού έπαιξε σημαντικό ρόλο στον Αγώνα πριν την Επανάσταση, εδώ ερχόταν όλοι οι κλέφτες του Ζυγού, γιόρταζαν, πανηγύριζαν και έπαιρναν τις αποφάσεις των και όταν χώριζαν τραγουδούσαν το τραγούδι που το λέμε και σήμερα:

Πάλι καλές αντάμωσες, πάλι ν’ ανταμωθούμε

Στον Αϊ Συμιό, στον πλάτανο και στην κρύα βρυσούλα,

Πόχουν οι κλέφτες σύναξη, έχουνε πανηγύρι.

Πόχουν αρνιά και ψένουνε, κριάρια σουβλισμένα,

Έχουν κι ένα κρασί από το Μοναστήρι…

Οι Εορταστικές εκδηλώσεις κορυφώνονται, σύμφωνα με το πρόγραμμα του Δήμου Μεσολογγίου και των Συλλόγων των Πανηγυριστών, με το «απόλυτο ξεφάντωμα» από όλες τις παρέες των Πανηγυριστών που τελειώνει την Τρίτη το βράδυ, μετά τη Δευτέρα του Αγίου Πνεύματος, ξημερώνοντας Τετάρτη πρωί.

Οι πανηγυριστές, αρματωμένοι και καβαλαραίοι, συγκεντρώνονται κατά παρέες που, η κάθε παρέα έχει δέκα μέχρι δεκαοκτώ άτομα και με ολιγομελή λαϊκή ορχήστρα από τσιγγάνους, με πίπιζες και νταούλια, αρχίζουν το γλέντι.

Το στοιχείο του πανηγυριού είναι ο ήχος του ζουρνά και του νταουλιού, ο ήχος αυτός παραμένει ανόθευτος μέχρι σήμερα για να εκφράζει τον ηρωισμό και τη λεβεντιά των Ελεύθερων Πολιορκημένων Μεσολογγιτών.

Πανηγυριστές έτοιμοι για το χορό του «Πεθαμένου»

Όλοι τους φημίζονται για τις χορευτικές τους θεαματικές αναπαραστάσεις, όπως ο χορός του πεθαμένου, το τσάμικο, το χελάκι και άλλους αυτοσχέδιους χορούς της περιοχής. Τη φορεσιά των αρματωμένων αποτελούν το πουκάμισο, ο ντουλαμάς, ο σκούφος, τα τσαρούχια, το φυσεκλίκι, οι παλάσκες και άλλα παρελκόμενα ώστε να συμπληρώνεται η όμορφη αρματωσιά του Αη Συμιώτη.

Το απόγευμα, Κυριακή της Πεντηκοστής, όλες οι παρέες των πανηγυριστών συγκεντρώνονται στον Μητροπολιτικό Ιερό Ναό του Αγίου Σπυρίδωνα. Εκεί, όλοι

προσκυνούν τις εικόνες, παίρνουν τη σημαία του Συλλόγου των Αη Συμιωτών από τον Ιερέα του Ναού, με την ευλογία και τις ευχές του, με επικεφαλής το σημαιοφόρο που κρατά τη σημαία του Νότη Μπότσαρη και δύο αρματωμένοι που κρατούν το δίσκο με τα κόλλυβα για το μνημόσυνο που θα γίνει στο Μοναστήρι, κατευθύνονται προς τον Κήπο των Ηρώων.

Βασίλης Τσαρούχης με την Αη Συμιώτικη παραδοσιακή στολή του, από τους πιο παλαιούς Αη Συμιώτες σήμερα

Εδώ, παρουσία των Επισήμων και πλήθος κόσμου, ψάλλεται επιμνημόσυνη δέηση – τρισάγιο εμπρός στον Τύμβο των Ηρώων από τους Ιερείς. Στη συνέχεια, όλες οι παρέες, αρματωμένοι και καβαλαραίοι, πηγαίνουν προς το Μοναστήρι τ’ Αη Συμιού. Εκεί, όλη τη νύχτα οι πανηγυριστές τρώνε, πίνουν, χορεύουν και τραγουδούν Αη Συμιώτικα τραγούδια .

Το πρωί της επόμενης ημέρας, Δευτέρα εορτή του Αγίου Πνεύματος, όλοι, πανηγυριστές, καβαλαραίοι, οι Στρατιωτικές και Πολιτικές Αρχές του τόπου και πλήθος προσκυνητών, παρακολουθούν την Πανηγυρική Αρχιερατική Θεία Λειτουργία στο Μοναστήρι.

Νταουλιέρης «κουρδίζει» το Μεσολογγίτικο νταούλι

Στη συνέχεια οι πανηγυριστές συνεχίζουν το γλέντι μέχρι το απόγευμα για να γυρίσουν όλοι μαζί αργά το βράδυ στο Μεσολόγγι. Στην πόλη συγκεντρώνονται κατά παρέες στην επάνω αγορά και στην κάτω αγορά. Τώρα εδώ, μετέχει όλο το Μεσολόγγι αλλά και πλήθος επισκεπτών. Οι οργανοπαίκτες παίζουν ασταμάτητα μέχρι το πρωί το νταούλι και την πίπιζα δημιουργώντας κέφι για χορούς Αη Συμιώτικους όπως η κάθε παρέα το θέλει.

Η Εφημερίδα «Ελληνικά Χρονικά» του έτους 1859 γράφει για το πανηγύρι του Αη Συμιού: «Αρχαία συνήθεια επεκράτησε να τελείται κατ’έτος την Πεντηκοστήν πανήγυρις.Αφ’εσπέρας πηγαίνουσιν οι πανηγυρισταί ως και την πρωίαν. Επίσης κατ’αρχαίαν συνήθειαν μεταβαίνουσιν οι πλείστοι τούτων ένοπλοι και μεγάλη προσπάθεια καταβάλλεται εκ μέρους ιδία των νέων τις να φέρει την λαμπροτέρα πανοπλίαν…».

Στη συνέχεια παραθέτω πρόσκληση του Δήμου Μεσολογγίου, που υπογράφεται από το Δήμαρχο Χρήστο Ευαγγελάτο με ημερομηνία 4 Ιουνίου 1960. Στην πρόσκληση, που απευθύνεται στο λαό του Μεσολογγίου, ο Δήμαρχος παρακαλεί όλους τους Δημότες να προετοιμαστούν για τον τριήμερο εορτασμό του Αγίου Συμεών, να αναρτήσουν τις σημαίες στα σπίτια τους και να συμμετέχουν όλοι στην πανήγυρη. Σήμερα οι προσκλήσεις – αφίσες τυπώνονται με τη συνεργασία του Δήμου Μεσολογγίου και όλων των συλλόγων των πανηγυριστών.

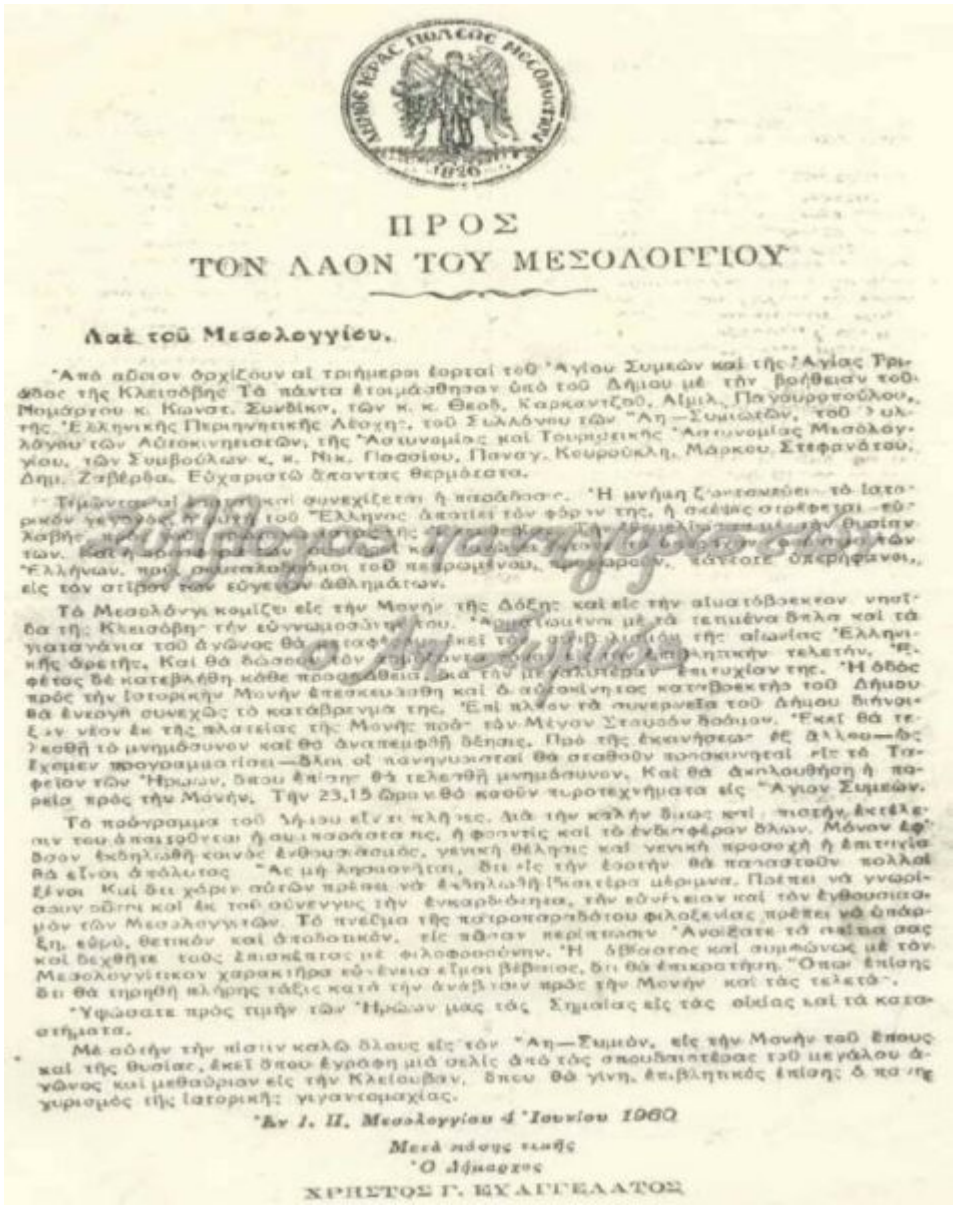

ΠΡΟΣ
ΤΟΝ ΛΑΟΝ ΤΟΥ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

Λαὲ τοῦ Μεσολογγίου.

Ἀπό αὔριον ὀρχίζουν αἱ τριήμεροι ἑορταὶ τοῦ Ἁγίου Συμεών καὶ τῆς Ἁγίας Τριάδος τῆς Κλεισόβης. Τὰ πάντα ἑτοιμάσθησαν ὑπὸ τοῦ Δήμου μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Νομάρχου κ. Κώνστ. Συνδίκου, τῶν κ. κ. Θεοδ. Καρκαντζοῦ, Αἱμιλ. Παγουρτσούλου, τῆς Ἑλληνικῆς Περιηγητικῆς Λέσχης, τοῦ Συλλόγου τῶν Ἀη—Συμιωτῶν, τοῦ Ὑλλαγόρου τῶν Αὐτοκινητιστῶν, τῆς Ἀστυνομίας καὶ Τουριστικῆς Ἀστυνομίας Μεσολογγίου, τῶν Συμβούλων κ. κ. Νικ. Γιασσίου, Παναγ. Κουρούκλη, Μάρκου Στεφανάτου, Δημ. Ζαβέρδα. Εὐχαριστῶ ἅπαντας θερμότατα.

Τιμῶντες αὐτὴν ἀπαρχὴν συνεχίζεται ἡ παράδοσις. Ἡ μνήμη ζωντανεύει τὸ ἱστορικὸν γεγονὸς ἡ φυγὴ τοῦ Ἕλληνος ἀφ' ἑστίας τῶν φόβων της, ἡ σελὶς στρέφεται τὸ χαρᾶς πρὸς τὰ πράγματα τοῦ παρελθόντος. Τὴν ἀφιλέλληνα καὶ μὲ τὴν θυσίαν των. Καὶ ἡ ἀφοσίωσις τῶν συνεχίζει καὶ τὰ ἔργα τῶν Ἑλλήνων, πρὸς σωτηρίαν τοῦ περιφρονοῦν, ἐπιμένουν, ἐπιμένουν εἰς τὸν στίβον τῶν εὐγενῶν ἀθλημάτων.

Τὸ Μεσολόγγι κομίζει εἰς τὴν Μονὴν τῆς Δόξης καὶ εἰς τὴν αἰωνόβοσκον νησίδα τῆς Κλεισόβης τὴν εὐγνωμοσύνην του. Ἀσπαζόμενα μὲ τὰ τεμένα ὄπλα καὶ τὰ γιατάγανα τοῦ ἀγῶνος θὰ μεταφέρῃ ἐκεῖ τὸν ἀγῶνα τῆς ἀθανάτου ἑλληνικῆς ἀρετῆς. Καὶ θὰ δώσουν τὸν σημερινὸν ἀγῶνα εἰς τὴν ἀπαρχὴν τελετήν. Ἐφέτος δὲ κατεβλήθη κάθε προσπάθεια, διὰ τὴν μεγαλυτέραν ἐπιτυχίαν της. Ἡ ὁδὸς πρὸς τὴν ἱστορικὴν Μονὴν ἐπεσκευάσθη καὶ ὁ αὐτοκινητὸς κατηβοκτὴς τοῦ Δήμου θὰ ἐνεργῇ συνεχῶς τὸ κατάβρεγμα της. Ἐπὶ πλέον τὰ συνεργεῖα τοῦ Δήμου διήνοιξαν νέον ἐκ τῆς πλατείας τῆς Μονῆς πρὸς τὸν Μέγαν Σταυρὸν βράχου. Ἐκεῖ θὰ τελεσθῇ τὸ μνημόσυνον καὶ θὰ ἀναπεμφθῇ δέησις. Πρὸ τῆς ἐκκινήσεως ἐξ ἄλλου—ὅπως ἔχομεν προγραμματίσει—ὅλοι οἱ πανηγυρισταὶ θὰ σταθοῦν προσκυνηταὶ εἰς τὸ Ταφεῖον τῶν Ἡρώων, ὅπου ἐπίσης θὰ τελεσθῇ μνημόσυνον. Καὶ θὰ ἀκολουθήσῃ ἡ παρέλασις πρὸς τὴν Μονήν. Τὴν 23,15 ὥραν θὰ κροτοῦν πυροτεχνήματα εἰς Ἅγιον Συμεών.

Τὸ πρόγραμμα τοῦ ὑμνου εἶναι κλῆσις. Διὰ τὴν καλὴν ὅμως καὶ πιστὴν ἐκτέλεσιν του ἀπαιτοῦνται ἡ αὐτοσυγκέντρωσις, ἡ φωνὴ καὶ τὸ ἐνδιαφέρον ὅλων. Μόνον ἐφ' ὅσον ἐκδηλωθῇ κανὸς ἐνθουσιασμός, γενικὴ θέλησις καὶ γενικὴ προσοχὴ ἡ ἐπιτυχία θὰ εἶναι ἀπόλυτος. Ἂς μὴ λησμονῆται, ὅτι εἰς τὴν ἑορτὴν θὰ παραστοῦν πολλοὶ ξένοι. Καὶ ὅτι χάριν αὐτῶν πρέπει νὰ ἐκδηλωθῇ ἰδιαιτέρα μέριμνα. Πρέπει νὰ γνωρίσουν σῶμα καὶ ἓν τοῦ σύνεργυς τὴν ἐνκαρδιότητα, τὴν εὐφυΐαν καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸν τῶν Μεσολογγιτῶν. Τὸ πνεῦμα τῆς πατροπαραδότου φιλοξενίας πρέπει νὰ ὑπάρξῃ, εὐρύ, θετικὸν καὶ ἀποδοτικόν, εἰς πᾶσαν περίπτωσιν. Ἀνοίξατε τὰ σπίτια σας καὶ δεχθῆτε τοὺς ἐπισκέπτας μὲ φιλοφροσύνην. Ἡ ἁβρότης καὶ συμπόνοια μὲ τὸν Μεσολογγίτικον χαρακτῆρα εὐφυΐα εἶμαι βέβαιος, ὅτι θὰ ἐπικρατήσῃ. Ὅπως ἐπίσης ὅτι θὰ τηρηθῇ πλήρης τάξις κατὰ τὴν ἀνάβασιν πρὸς τὴν Μονὴν καὶ τὰς τελετάς.

Ὑψώσατε πρὸς τιμὴν τῶν Ἡρώων μας τὰς Σημαίας εἰς τὰς οἰκίας καὶ τὰ καταστήματα.

Μὲ αὐτὴν τὴν πίστιν καλῶ ὅλους εἰς τὸν Ἀη—Συμιὼν, εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Ἔπους καὶ τῆς Θυσίας, ἐκεῖ ὅπου ἐγράφη μιὰ σελὶς ἀπὸ τὰς σπουδαιοτέρας τῶν μεγάλου ἀγῶνος καὶ μεθαύριον εἰς τὴν Κλεισόβαν, ὅπου θὰ γίνῃ, ἐπιβλητικὸς ἐπίσης, ὁ πανηγυρισμὸς τῆς ἱστορικῆς γιγαντομαχίας.

Ἐν Ἰ. Π. Μεσολογγίου τῇ 4 Ἰουνίου 1960

Μετὰ πάσης τιμῆς
Ὁ Δήμαρχος
ΧΡΗΣΤΟΣ Γ. ΚΥΑΡΓΕΛΛΟΣ

Παρακάτω παραθέτω διάφορα στιχουργήματα – τραγούδια – ποιήματα που σταχυολόγησα από ντόπιους, γνωστούς και άγνωστους ποιητές που έγραψαν ποιήματα και στοίχους δημοτικών επιτραπέζιων τραγουδιών και να πω, ότι, τα τραγούδια – ποιήματα αυτά είναι βγαλμένα μέσα από την καρδιά και την ψυχή του Μεσολογγίτικου λαού.

Από τη συλλογή «Οι καημοί της Λιμνοθάλασσας» του Κωστή Παλαμά το ποίημα:

«Το Πανηγύρι του Ψαρά»

Στον Άη Συμιό στον πλάτανο, στο κρύο το πηγαδάκι
που πάνε τα κλεφτόπουλα και πίνουνε νερό,
στο πανηγύρι τ' άη Συμιού, ψαράς για το καμάκι,
το δρόμο δεν τον έμαθα που πάει προς το βουνό.

Δεν είμαι για το μακρινό λεβεντοπανηγύρι,
με φουστανέλλα, με άρματα, με φέρμελη χρυσή,
πάντα ξερμάτωτο, ψαρά, γυμνό, καραβοκύρη,
με ξέρει σκόλη και δουλειά στο ξερονήσι εκεί.

Δεν είναι για χαροκοπιές και για τα πανηγύρια
οι φουστανέλλες, τ' άρματα, η φέρμελη η χρυσή.
Τ' άγιασε το αίμα κ' η φωτιά· φέρτε λιβανιστήρια,
τάχτε τα στα κονίσματα κι ανάφτε τους κερί.

Μα όταν κοντά της Κλείσοβας το πανηγύρι βράζει
μεσ' στην αγιά Τριάδα της το χρόνο μια φορά,
μεσ' απ' το γλυκοχάραμα μιαν έγνοια τινάζει
προς της γιορτής το βούισμα στην ακροθαλασσιά.

Και μέσα στο πρυάρι μου το καλοσκαρωμένο
γοργά ως τη νύχτα το λαό περνώ το γιορταστή,
ψάρι αργυρό τής χάρης της και μια λαμπάδα πααίνω
κ' ύστερα κάνω ολονυχτιά με το θιακό κρασί.

«Ο Δωδεκάλογος του Γύφτου»

«Κ' ήρθαν κ' οι πλάστες οι μεγάλοι
που είναι τα έργα τους από ήχο
κι από ρυθμό κι από όνειρο είναι,
κ' ήρθαν κ' οι γύφτοι οι λαλητάδες.
κ' ήρθαν οι γύφτοι που ξεχνάνε,
κι ως και τη γλώσσα τους ξεχνάνε,
από τη μια στην άλλη χώρα,
και την αλλάζουνε κι κείνη
καθώς αλλάζουν τα ραβδιά τους,
περπατητάδες, από τόνα
κι απ' τ' άλλο δέντρο κόβοντάς τα,
και η γλώσσα τους ποτέ δε στέκει,
μόνο κι απ' όπου κι αν περάσουν,
λόγια από κάθε λαό κλέβουν,
και στα δικά τους τα ταιριάζουν
τα ξένα λόγια, καθώς ζέβουν

τα ζα στα κάρρα τους απάνου,
που είναι μαζώματα κι κείνα
της αρπαξιάς, κ' είν' απ' ολούθε.
Κ' ένα μονάχα δεν αρπάζουν,
κ' ένα μονάχα δεν αλλάζουν,
κ' ένα ο καρπός της αμοιριάς τους,
κ' ένα της άκαρδης καρδιάς τους
το πλάσμα. Πλάσμα εσύ από ήχο,
πλάσμα ρυθμού και πλάσμα ονείρου,
εσ' είσαι η γλώσσα τους η μία
κ' η ασάλευτη και η μυστική!
Κ' ήρθαν κ' οι γύφτοι οι μουσικοί».

Από τον μεγαλύτερο αδερφό του Κωστή Παλαμά, Χρηστάκη Παλαμά και από τη συλλογή «Τα γεροντικά σονέτα» το ποίημα:

Τ' Άη Συμιού

Απλώνεται το σύννεφο παχύ στα περασμένα
Μιανής ζωής πολύδαρτης... η μνήμη σκοτισμένη
Γυρίζει νάβρει ξάναση σε κάτι ξεχασμένα
Κι όσο τα χρόνια φεύγουνε, τόσο κι αυτή μακραίνει.

Και ξάφνου μια οχλοβοή χαρούμενη του κόσμου
Το τούμπανο και ο ζουρνάς, λαλούμενα, αντάρα
Σαν αστραπή το σύννεφο σκίζουνε... και το φως μου
Ξανοίγεται στη θύμηση της νιότης μου με μάρα

Κι ενώ η ματιά μου άπλερη στης πόρτας το καρτέρι
Και η καρδιά τρεμουλιαστή ζητάει άλλα χνάρια
Ο νους μου φεύγει πιο ψηλά... Σ' απάτητο λημέρι,

Στου Άη-Συμιού το ρίζωμα... και φερν' η φαντασία
Μ' αρματωσιές περίβαλτες εκειά τα παλληκάρια
Να ροβολούνε στο Ζυγό σ' αληθινή θυσία...

Από τη συλλογή ποιημάτων του Βασίλη Χαλάτση, το ποίημα:

«Εξοδίτες»

Πνιγηρό, μοιραίο βράδυ του Λαζάρου.

Τα ουρανοκάντηλα γιομάτα θλίψη.

Το μισοφέγγαρο χλωμό αγναντεύει•

δακρύβρεχτο μεσονύχτι Θέ μου.

Δολεροί οχτροί, Αγαρηνοί, Οθωμανοί.

Μανιωμένοι αμπώχνουν μάταια το φράχτη.

Αφέθηκες στο έλεος, έρμο Μεσολόγγι.

Ένδεια... μηδέ νερό, μηδέ τροφή.

Ο κορυδαλλός τσιμπολογεί δω και κει.

κι η δόλια η μάνα το ζηλεύει.

Γυρεύει σταλιά ζωή...

η φαμελιά της νηστική, από προψές το βράδυ.

Μέγας ανθός η ζωή του καθενός.

Κι ο χαμός πικρός καρπός.

Εγκαρδιώθηκαν οι νηστικοί, οι βασανισμένοι.

Σκλαβιά, ζεις για δε ζεις, το ίδιο κάνει.

Σε τούτη την ιερή γωνιά, γίνηκε το θάμα.

Να πολεμούν άνδρες και παιδιά αντάμα.

Σαν αερικά στις ντάπιες στα λαγούμια.

Περιγελούν, τους Τούρκους τα χανούμια.

Οι εξοδίτες φίλιωσαν με τον μοβόρο χάρο.

Ορκίστηκαν την έξοδο... της λευτεριάς το δρόμο.

Μεσονύχτι Λαζάρου, μαύρη χέρα κατέχει λάμα.

Βαγιού ξημέρωμα, του χαλασμού το δράμα.

Με τον Ιωσήφ Ρωγών, τον Ιεράρχη το σεπτό.

Του νεομάρτυρα Καψάλη,τον λυτρωτικό δαυλό. .

Όλοι μαζί, γυναίκες, παιδιά κι ανημπόρια.

Αγιαστική θυσία, για την ελευθερία!

Το Μεσολόγγι, στο πασαλίκι δεν έγειρε κεφάλι.

Μόνο η πείνα πολύ του κακοφάνει.

Ανάθεμά σε Ανάπλι, σε κιότεψε το κύμα...

Για το χαλασμό, έχεις το κρίμα.

Πολύπαθοι εξοδίτες, του γλιτωμού απομεινάρια,

στου Αι-Συμιού το ηρωοδόχο μοναστήρι.

Οι βάρβαροι τους στήσανε καρτέρι,

Δεν αφήκαν ψυχή, επροδόθη η ελευθερία...

Λίγοι νομάτοι λάκισαν, από τον ψυχοκλέφτη χάρο.

Παλικάρια τυχερά, γύρεψαν άλλο δρόμο.

Στις ράχες του ζυγού, λευκά πουλιά κοπαδιαστά.

Φτεροκοπάνε αψηλά, στη μπιστικιά Δερβέκιστα.

Η πόλις εάλω. στην Κλείσοβα θλιμμένη η Παναγιά.

Οι καλότυχοι εξοδίτες, γιομάτοι αντρειά.

Δεν παρατάνε τα άρματα, στην άγια γη ξανά.

Ο ήλιος θα ανατείλει, μαζί κι η λευτεριά.

Ω πατρώα γη, η δακρυοποτισμένη.

Στα σπλάχνα σου, ηρώων κόκαλα και αίμα.

Ευλαβικά σκύβω το γόνυ, τιμή και δόξα.

Εξοδίτες, εσαεί η πατρίς ευγνωμονεί...

Ακολουθούν δημοτικά επιτραπέζια τραγούδια που ακούγονται από τις Αη Συμιώτικες παρέες κατά τη διάρκεια του γλεντιού στον πλάτανο από κάτω. Κάποια από τα τραγούδια αυτά συνοδεύονται από την πίπιζα και το νταούλι.

Αη Συμιώτικο επιτραπέζιο τραγούδι

Αρματωμένη συντροφιά, λεβέντη καπετάνιο

Στον πλάτανο που κάθεστε και λιανοτραγουδάτε

Ένα κερί ν' ανάψετε στην εκκλησιά σαν πάτε.

Στον πλάτανο γλεντίσετε μ' αρνιά και με κριάρια

Γιατί σ' αυτά τα χώματα πέσανε παλικάρια.

Λεβέντες του Μεσολογγιού, αρματωφορεμένοι

Της λευτεριάς αρματολοί, ασημοστολισμένοι.

Γερόντισσα, σ' ακούσαμε και σ' ευχαριστούμε

Χίλια κεριά θ' ανάψουμε στην εκκλησιά που πάμε.

Σμπάρα, παιδιά μου, ρίξετε να ταραχθού οι λόγγοι

Να ζεις καλή Γερόντισσα, να ζει το Μεσολόγγι.

Βουνά μ' για χαμηλώσετε

Βουνά μ' για χαμηλώσατε, παραμεράτε λίγο

Για ν' αγναντέψω το Ζυγό και τα καστανοχώρια,

Να ιδώ τους κλέφτες του Ζυγού και τους καπεταναίους,

Να ιδώ τους δυο αδερφούς Μακρή, τους αδερφούς Ντοβαίους

Πως πολεμάνε την Τουρκιά.

Ως σύγχρονος οδηγός της πνευματικής μας επιβίωσης, στο Μοναστήρι τ' Αη Συμιού ανταμώνονταν και ανταμώνεται η Πατρίδα με την Εκκλησία και ο προστάτης, ο πλέον φωτισμένος γέροντας της εποχής του, Άγιος Συμεών, ευλογούσε και ευλογεί τον κάθε προσκυνητή, τον κάθε πιστό που θα ανηφορίσει για να ανάψει το κεράκι του και να παρακαλέσει τον Άγιο να συνεχίσει να προσφέρει υγεία, αγάπη, προκοπή, πρόοδο, στον ίδιο και σε κάθε χριστιανό.

Απόσπασμα από το βιβλίο του Καθηγητή Χρήστου Γερ. Σιάσου: ΚΑΣΤΡΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ, Οδοιπορικό στις Ιερές Μονές της Αιτωλοακαρνανίας.